

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง นิทานทองอิน ตอน นางพระโขนงที่สอง
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อความรู้เป็นสิ่งจำเป็นเพราะผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้จะทำให้เข้าใจเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของถ้อยคำและสำนวนที่ปรากฏในเรื่องและจัดลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้อย่างครบถ้วน

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บความรู้หรือข้อมูลที่น่าสนใจ ตลอดจนแนวความคิดหรือทัศนะของผู้เขียน

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่ สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น ถ้าเอาใจความสำคัญออก ผู้รับสารจะรับสารไม่ตรงจุดมุ่งหมาย หรือทำให้ความหมายของเรื่องบิดเบือนไป ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญ เพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยค

พลความ (พน-ละ-ความ) หรือใจความย่อย หมายถึง ใจความที่มีความสำคัญน้อย มีหน้าที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนหรือให้ตัวอย่างให้ผู้รับสารเข้าใจเด่นชัดขึ้น แม้ไม่มีใจความย่อยผู้รับสารก็สามารถรับสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายได้

หลักการอ่านเพื่อจับใจความ

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน ไม่ควรคิดถึงเรื่องอื่น ๆ ในขณะที่กำลังอ่านหนังสือ
๒. อ่านเรื่องให้เข้าใจโดยตลอด แล้วสรุปใจความไว้
๓. ควรตั้งคำถาม ถามตัวเองว่า เรื่องที่อ่านนั้นเป็นเรื่องอะไร กล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
๔. ฝึกสังเกตใจความสำคัญของแต่ละตอน พร้อมทั้งสังเกตส่วนขยายด้วย
๕. ควรมีการบันทึกข้อความสำคัญของเรื่อง เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ เวลา ฯลฯ